

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

आशा जगाउँद...

तत्कालीन सोभियत संघको आर्थिक र प्राविधिक सहयोगमा वीरगञ्जस्थित कृषि औजार कारखाना सञ्चालनमा ल्याइएको थियो। कारखाना २०२४ फागुन २८ गते सञ्चालनमा आएको थियो। कारखानाले सुरुआती चरणमा कृषि औजारको उत्पादन गरेर स्वदेशमा मात्रै होइन, विदेशमा निर्यात गर्दै आइरहेको थियो। तर, कारखाना व्यवस्थापनमा भएका कमीकमजोरीले अन्ततः २०५९ सम्म आइपुग्दा कारखाना बन्द हुने अवस्थामा आइपुग्यो।

२०५९ चैत ४ गते बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले कारखाना खोज्न गर्ने निर्णय गरेको थियो। सो निर्णयसँगै कारखाना दुई दशकसम्म कारखाना अल्पत्र अवस्थामा रहिरह्यो। २०७९ भदौ ३१ गते बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले दुई दशकदेखि बन्द अवस्थामा रहेको कृषि औजार कारखानाको व्यवस्थापन र सञ्चालनका लागि राष्ट्रिय अविष्कार केन्द्रलाई १० वर्षका लागि उपलब्ध गराउने निर्णय गरेसँगै कृषि औजार कारखाना फेरि चर्चामा आएको हो।

२०७९ असोज ११ गते अर्थ मन्त्रालयका तत्कालीन सहसचिव रमेश केसी र राष्ट्रिय अविष्कार केन्द्रका अध्यक्ष महावीर पुनले सम्झौतामा हस्ताक्षर गरेका थिए। तर, केन्द्रले औपचारिकरूपमा काम सुरु भने २०७९ माघ महिनामा मात्रै थालेको हो। पुन नेतृत्वको केन्द्रको काँधमा कृषि औजार कारखाना आउंदा कारखानाको अवस्था भने निकै दयनीय अवस्थामा थियो।

वीरगञ्जस्थित कृषि औजार कारखानाका इन्ज्याज तथा इन्जिनियर रिशेश देव अविष्कार केन्द्रले कारखानाको जिम्मेवारी लिँदा कारखाना भूतबंगला जस्तै भएको स्मरण गर्दछन्। 'दुई दशकदेखि बन्द भएको कारखानामित्रै पीपलका बोट उम्रिएका थिए। जतातै माकुरोले जालो लगाएर हेर्ने नसकिने अवस्था थियो,' उनले भने, 'कारखाना त भूतबंगलाजस्तै थियो। सुरुआती चरणमा त कसरी काम गर्न सकिँदो रहेको थियो।' इन्ज्याज देव कारखानामा भएका अधिकांश पुराना मेसिनलाई मर्मतसम्भार

गरेर चल्सक्ने बनाएको बताउँछन्। 'कारखानामा साना ठूला गरेर ५५ वटा मेसिन रहेका छन्। तीमध्ये अहिले ५० वटा मेसिन चल्ने भइसकेका छन्,' उनले भने। अहिले केन्द्रमा १५ जना कर्मचारीले नियमितरूपमा काम गर्दै आइरहेका छन्।

केन्द्रमा यस्ता औजार बने

केन्द्रले दुई दशकदेखि बन्द भएको वीरगञ्जस्थित कृषि औजार कारखाना जिम्मा लिएको २३ महिनाकै अवधिमा डेढ दर्जनजति कृषि औजार अनुसन्धान र विकास गरेर परीक्षण गरिसकेको छ। तर, केन्द्रलाई सुरुआती छ महिना समय त जीर्ण र अस्तव्यस्त रहेको कारखानाको सरसफाइ र मेसिन मर्मतसम्भारमा खर्च गर्नुपरेको थियो।

कृषि औजार कारखाना वीरगञ्जका इन्ज्याज देवले केन्द्रले छोटा अवधिमा नै डेढ दर्जनजति कृषि औजार अनुसन्धान र विकास गरेको दावी गरे। 'हामीले गोबरबाट पानी निकाल्ने मेसिनको सफलतापूर्वक परीक्षण गरिसकेका छौं,' उनले भने, 'यो मेसिन व्यावसायिकरूपमा गाईभैँसीपालन गर्ने कृषकको आग्रहमा निर्माण गरेका हौं। यस्तै प्रकृतिको मेसिन भारतमा पाँच लाख रूपैयाँभन्दा धेरै पर्ने रहेछ। तर, हामीले तीन लाख ६० हजार रूपैयाँमै तयार पारेका छौं।' केन्द्रले पराल काट्ने मेसिन, धान काट्ने मेसिन (रिपर), दाना बनाउने मेसिन, धान रोप्ने सानो मेसिन (रिपर), घाँस खुकिने, डचाइ बनाउने मेसिन, खाल्डो खन्ने हाते औजार, आलु रोप्ने, आलु गोड्ने, साना ट्याक्टरमा राख्ने कल्टिभेटर, हाते प्रेस मेसिन, प्लास्टिक ओछ्याउने र केराको फाइबर निकाल्ने, हाते औजारमा बच्चोको खुँडा, सानो कुटोकोदालीलगायत घरायसी प्रयोजनका प्रयोग हुने कृषि औजार तयार पारिसकेको छ।

केन्द्रका अध्यक्ष पुनले पछिल्लो एक वर्षको अवधिमा निर्माण गरेर परीक्षण गर्दै आइरहेको मेसिन भएको बताए। 'केन्द्रले १०-१२ थरिका उपकरण अबको छ महिनाभित्र व्यावसायिकरूपमा उत्पादन गर्ने छ,' उनले भने।

स्वदेशी उत्पादितमन्दा आयातीतलाई मन्सार छुट

केन्द्रका इन्ज्याज देवले कृषि औजार निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने कच्चा फलामको मूल्यभन्दा तयारी अवस्थाको कृषि उपकरण सस्तो हुँदा पनि औजार निर्माण खर्चिलो हुने गरेको गुनासो गरे। 'तयारी अवस्थाका कृषि औजारमा एक प्रतिशतमात्रै भन्सार शुल्क लाग्ने गर्छ। तर, औजार निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने फलामलगायत कच्चापदार्थको आयातमा कम्तीमा पनि २० प्रतिशत पर्ने जाने गर्छ,' उनले भने, 'विदेशीमा बनाइएको तयारी कृषि औजारसँग स्वदेशमा निर्माण गर्ने औजारले प्रतिस्पर्धी बनाउन गाह्रो भइरहेको छ,' उनले भने। यसले पनि उत्पादनमा धेरै समस्या ल्याइरहेको छ।

साउनको तेस्रो साता कृषि तथा पशुपन्छी विकासमन्त्री रामनाथ अधिकारीसहितको टोली कारखानाको अवलोकन गरेपछि, मन्त्रालयमा आवश्यक छलफल गरेर उपयुक्त निर्णय गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुपर्ने निर्णय गरियो। 'अविष्कार केन्द्रले जिम्मा लिएपछि यसको जीर्णोद्धार भएको छ तर यो कारखाना पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आउन सकेको छैन,' उनले भने, 'कृषि औजार कारखानालाई पूर्णरूपमा सञ्चालन गरी नेपाली किसानलाई आवश्यक कृषि औजारको उत्पादन गरी स्वदेशी कृषि प्रयोग हुने कृषि औजारमा आत्मनिर्भर बनाउँदै आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक सहयोग पुऱ्याउने विश्वास लिएको छ।' रासस

अस्वस्थ जीवनशैलीले...

नसर्न रोग यदि प्रारम्भिक अवस्थामै पत्ता लगाइ सोगी समयमै व्यवस्थापन गर्न सकेमा यसले भविष्यमा निम्त्याउने जोडलता र अकाल मृत्यु हुनबाट बच्न सकिन्छ। बाल्यावस्था तथा युवावस्थामा स्वस्थकर जीवनशैली अपनाउनुमा बचस्व/वृद्ध अवस्थामा गएर नसर्न रोग लाग्नबाट बच्न सकिने विज्ञ बताउँछन्। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयअन्तर्गत

इर्पाडिमयोगेली तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाको नसर्न तथा मानसिक रोग स्वास्थ्य शाखा प्रमुख डा. पोमावती थापा धूमपान, मद्यपान, शारीरिक निष्क्रियता, प्रशोधित खाना नै नसर्न रोगको प्रमुख कारक रहेको बताउँछन्।

उनले सरकारले नसर्न रोगको रोकथामका लागि सबै जिल्लामा पेन प्रोग्राम (प्याकेज अफ इन्सुलियल नन कम्प्युनिकेबल डिजिज) ल्याएको बताइन्। डा. थापा भन्छिन्, 'समुदायस्तरमा नसर्न रोगको पहिचान, स्क्रिनिङ र उपचार गर्न यो कार्यक्रम ल्याइएको हो। पाठेघर ग्यान्सर स्क्रिनिङ तथा एर्वापिभी खोप पनि सरकारले सुरु गरिसकेको छ। त्यसैगरी जाडिल, दीर्घ, बालबालिका र किशोरकिशोरीमा लाग्ने नसर्न रोगको रोकथाम गर्न पेन प्लस कार्यक्रम पनि ल्याएका छन्। त्यो छ जिल्लामा लागू भएको छ। नसर्न रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न बहुक्षेत्रीय समन्वयको आवश्यकता रहेको उनको भनाइ छ।

मुटुरोग विशेषज्ञ डा. कोजुले स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन अभिभावकले आफैँ पनि अनुसरण गरेर आफ्ना बालबालिकालाई सिकाउनुपर्ने धारणा राखे। 'मोवाइल हेर्ने बानीले एकोहेरिने हुन्छ, जसले गर्दा स्ट्रेस लेभल पनि बढ्दै गएको देखिन्छ। स्वस्थकर खानाजस्तै तरकारी, फलफूल खानुपर्छ। गुलियो पेयपदार्थ कम खाने। व्यायाम र धूमपानबाट टाढा रहे धेरै रोगबाट बच्न सकिन्छ,' डा. कोजु भन्छिन्। उनकाअनुसार मोवाइल टिभीमा लत लगाउनुभन्दा खेलकुदमा अभिभावकले ध्यान दिनुपर्छ। भन्छन्, 'राज्यले पनि स्कूलको पाठ्यक्रममा वा स्वस्थ जीवनशैलीसम्बन्धी पैरवी गर्नुपर्छ, साथै व्यायाम गर्ने ठाउँको निर्माण गर्नुपर्छ।'

नसर्न रोगको बढ्दो प्रकोपका कारण विश्व नै आक्रान्त भइरहेका बेला नेपालले यसलाई व्यवस्थित रूपमा रोकथाम र नियन्त्रण गर्न नसर्न रोगसम्बन्धी बहुक्षेत्रीय कार्ययोजना (सन् २०२१-२०२५) बनाएको छ। नेपालले नसर्न रोगका कारणले अत्यायुमा हुने मृत्यु सन् २०२५ सम्ममा २५ प्रतिशतले घटाउने लक्ष्य लिएको छ। त्यसैगरी दिगो विकास लक्ष्यसमेत एक तिहाइले नसर्न रोगका कारणले हुने मृत्यु घटाउने लक्ष्य लिएको छ। रासस

प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र त्रिविबीच समझदारी

सहयोगी हुने बताए। उनले यस समझदारीले नेपाल प्रहरी र त्रिभुवन विश्वविद्यालयबीचको सम्बन्धलाई थप प्रगाढ बनाउनुका साथै दुवै निकायले शान्ति, सुरक्षा एवं सुशासनको क्षेत्रमा निर्वाहित उत्तरदायित्वको दायरा अझ फराकिलो बनाएको विश्वास व्यक्त गरे। त्रिवि, व्यवस्थापन संकायका डीन प्रा.डा. शर्माले समझदारीले प्रहरी अधिकृतको क्षमता विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुग्ने चर्चा गरे। उनले आगामी दिनमासमेत थप सहकार्य र समन्वय हुने विश्वास व्यक्त गरे। समझदारीपत्रमा अध्यक्ष एमपीएस कार्यक्रम सञ्चालन, शैक्षिक क्यालेण्डर, विभिन्न शुल्क, विद्यार्थीको विवरण, कोषको प्रभाव अध्ययन, शाखा स्थापना एवं विविध कार्य, निरीक्षण र निरीक्षण, परीक्षा व्यवस्थापन, परीक्षा केन्द्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय पुस्तकालय तथा सुविधा प्रयोगलगायत विषय उल्लेख गरिएको छ।

कँवरले वरिष्ठ प्रहरी अधिकृतको वृत्तिक विकास र नेतृत्व विकास कोषको रूपमा रहने उक्त कार्यक्रम तथा यसमा समाहित विषयले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा देखापरेका नवीनतम परिवेशअनुरूप कार्यसम्पादन गर्न सक्ने व्यावसायिक र सक्षम जनशक्तिको विकास हुने अपेक्षा लिएको बताए।

उनले संगठनको नेतृत्व तहमा पुग्ने क्षमता भएका अधिकृतको क्षमता र दक्षतालाई अभिवृद्धि गर्दै विद्यमान बढ्दो प्रणालीलाई समेत पारदर्शी र अनुमानयोग्य बनाउन सो अवसरमा प्रहरी महानिरीक्षक

Advertisement for ALNESEF AL AAKHER SALON recruitment. It includes a table with columns for job title, number of positions, and salary. The table lists positions like BEAUTICIAN, CARPENTER, and LABOURER with varying salaries and requirements.

Advertisement for BENCHMARK COMPANY FOR GENERAL BUILDING CONTRACTING. It includes a table with columns for job title, number of positions, and salary. The table lists positions like Carpenter, Labourer, and Painter with varying salaries and requirements.

Advertisement for B R K INTERIOR DECORATION LLC recruitment. It includes a table with columns for job title, number of positions, and salary. The table lists positions like Carpenter and Mason with varying salaries and requirements.

Advertisement for DUBAI OVERSEAS INTERNATIONAL PVT. LTD. It lists various job opportunities and contact information for recruitment services.

Advertisement for a recruitment agency listing various job positions such as Loading and Unloading Worker with details on salary and location.

Advertisement for ABDULLAH A AL BARRAK & SONS CO recruitment. It includes a table with job titles like Loading and Unloading Worker and their respective salaries.

Advertisement for a recruitment agency listing various job positions such as Construction Worker and Kitchen Helper with details on salary and location.

Advertisement for YUSHO GLOBAL PVT. LTD. It lists various job opportunities and contact information for recruitment services.

Advertisement for 'आजको राशिफल' (Today's Horoscope) featuring a list of zodiac signs and their corresponding personality traits and advice.

Advertisement for 'प्रहरी तथा एम्बुलेन्स' (Police and Ambulance) services, listing contact numbers and addresses for various police stations and ambulance services.

Advertisement for 'नेपाल राष्ट्र बैंक' (Nepal Rastra Bank) listing various financial services, interest rates, and contact information.

तीजको लहर...

- १) हरितालिका तीज पर्वका अवसरमा शुक्रबार काठमाडौंको पशुपतिनाथ मन्दिरमा भगवान् शिवको पूजा आराधना गर्दै भक्तजन ।
- २) तीजको दिन शुक्रबार पशुपतिनाथ मन्दिरमा भगवान् शिवको पूजा आराधना एवं दर्शन गर्न आउँदै वृद्धा ।
- ३) शुक्रबार पशुपतिनाथ मन्दिरमा भगवान् शिवको पूजा आराधना गर्न आएका भक्तजनको भीड ।
- ४) हरितालिका तीज पर्वका अवसरमा शुक्रबार बाँकेको नेपालगञ्जस्थित प्रशिद्ध शक्तिपीठ बागेश्वरी मन्दिरमा पूजा गर्न लामबद्ध भक्तजन ।
- ५) तनहुँको बन्दीपुर गाउँपालिका-४ मा जारी तीज सप्ताहन् उत्सवमा शुक्रबार सर्वसाधारणको भीड ।
- ६) हरितालिका तीज पर्वका अवसरमा शुक्रबार धनगढीको कृष्णगरस्थित एक स्थानीयको घरमा पूजा आराधना गर्दै ब्रतालु महिला ।
- ७) हरितालिका तीज पर्वका अवसरमा शुक्रबार जनकपुरधामको शिवमन्दिरमा भगवान् शिवको पूजा आराधना गर्दै भक्तजन ।
- ८) दाङको तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१८ स्थित जनता संस्कृत माध्यमिक विद्यालय परिसरमा मिलिजुली सरसफाइ समितिले हरितालिका तीज पर्वका अवसरमा शुक्रबार आयोजना गरेको बृहत् नाचगान कार्यक्रममा नाच्दै महिलाहरू ।

तिरिहरु: रासस

वृक्षरोपण गरेर मनाइयो तीज

कर्णाली (प्रस)- तीजको अवसरमा चन्दननाथ नगरपालिका-५ जुम्लामा अवस्थित एसिया इन्टरनेसनल इन्ड्रियल स्कूलका शिक्षिकाहरूले सोही नगरपालिकाको वडा नं १ स्थित नांगो डाँडामा वृक्षरोपण गरेका छन् । उक्त स्कूलमा अध्यापनरत शिक्षिका अनुशा महतले विरह पोखे या त महँगो एवं भड्किलो बनाउनेभन्दा सिर्जनशील तरिकाले मनाउने संस्कृतिका रूपमा तीज पर्वको विकास गर्नुपर्ने तर्क गरिन् ।

'हरेक मान्छेलाई खुसी एवं सुखी भएको महसुस गर्न स्वस्थ जीवन र शान्त वातावरण अपरिहार्य हुन्छ । अखाद्य वस्तुको सेवन र महँगो सामानको पहिरनबाट स्वस्थ जिन्दगानी बन्न सक्दैन,' उनले भनिन्, 'मानव र प्रकृतिबीचको सुमधुर सम्बन्धले मात्र मानवजीवन, स्वस्थ, शान्त र खुसी हुनसक्छ । त्यसलाई केन्द्रमा राखेर तीजको अवसरमा हामीले पर्यावरण जोगाउन वृक्षरोपण गरेका हौं । यसैमा हामीलाई खुसी मिलेको छ ।'

लामो समयदेखि महिला तथा बालबालिका क्षेत्रमा काम गर्दै आएका दिलमाया शाहीले तीज पर्वमा आदिम र अत्याधुनिक कालभन्दा पर रहेर मनाउँदा सुसंस्कृत एवं सभ्य समाज निर्माणमा सहयोग पुग्ने बताइन् । आदिमकालजस्तो महिलालाई पितृसत्ताले दिएको गलत उपमा 'नारी ताड्नाकी

भारी' भन्ने कथ्य र आधुनिकताका नाममा छाडा एवं अराजक गतिविधि रूपान्तरित समाजका लागि पाच्य नहुने उनको भनाइ छ ।

शाहीले भनिन्, 'तीज महिलाले आफ्नो रोजाइमा मनाउने पर्व हो । पर्व मनाउन पाउनु उनीहरूको अधिकार हो । यद्यपि रूपान्तरित समाजका लागि पाच्य नहुने उनको भनाइ छ ।

शाहीले भनिन्, 'तीज महिलाले आफ्नो रोजाइमा मनाउने पर्व हो । पर्व मनाउन पाउनु उनीहरूको अधिकार हो । यद्यपि रूपान्तरित समाजका लागि पाच्य नहुने उनको भनाइ छ ।

तीन लाख ब्रतालुले गरे पशुपतिनाथको दर्शन

काठमाडौं (प्रस)- हिन्दू नेपाली नारीको महान् पर्व हरितालिका (तीज) का अवसरमा पशुपतिनाथ मन्दिरमा करिब तीन लाख भक्तजनले दर्शन एवं पूजा आराधना गरेका छन् ।

शुक्रबार यो समाचार तयार पार्दासम्म करिब तीन लाख भक्तजनले मूल मन्दिरभित्र प्रवेश गरी दर्शन गरेको पशुपति क्षेत्र विकास कोषका प्रवक्ता रेवतीरमण अधिकारीले जानकारी दिए ।

शुक्रबार विहान २ बजेदेखि नै पशुपतिनाथका चारवटै ढोका खोलिएको थियो । विहान केहीबेर भरीले भक्तजनलाई लाममा बस्न असहज भएको थियो । भरी रोकिएपछि धेरै भक्तजन पशुपति क्षेत्र प्रवेश गरी लाम लागेका थिए । तीजका लागि कोपले बाहिरबाट चारवटा लामको व्यवस्था गरिएको थियो ।

मूल मन्दिरभित्र प्रवेश गरिसकेपछि एउटा ढोकामा दुईदेखि तीन लामको व्यवस्था गरिएको उनले बताए । पर्वका अवसरमा मूल मन्दिरभित्र करिब ६०० महिला प्रहरीमात्र खटाइएको थियो । कोपले तीजका अवसरमा शुक्रबार ब्रतालु महिलालाई मात्र प्रवेश गराएको थियो । धेरैभन्दा धेरै महिला ब्रतालुलाई पशुपतिनाथको दर्शन गराउने उद्देश्यले विशेष पूजाको रिसद पनि नकाटिएको कोषका कोषाध्यक्ष नारायणप्रसाद सुवेदीले जानकारी दिए ।

कुवेत/युईमा रोजगार कम्पनी : GRITA FOR READY MADE GARMENTS, SHOES AND BAGS AND GIFTS & ACCESSORIES
शहर : Al-Qibla

पुर्त सूचीकृत मिति	माग रस्था	आर्थिक तलव	अन्य दायित्व	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	कारणमा काम गर्ने दिन	लाभित्व	समाप्त	होस्रो	अन्य
२०८१/०९/२०	LT. No. 310280								
१ Sales Girls/cashier	० 1	150	६६.०२५						

कम्पनी : FREESIA BEAUTY CENTER - L.L.C. - S.P.C

पुर्त सूचीकृत मिति	माग रस्था	आर्थिक तलव	अन्य दायित्व	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	कारणमा काम गर्ने दिन	लाभित्व	समाप्त	होस्रो	अन्य
२०८१/०९/२१	LT. No. 310348								
१ Hairdresser	० 2	1500	५४.८५५						
२ Messenger	० 1	1500	५४.८५५						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी २४ गते (14th Sep. 2024) मा हुनेछ ।

CHANDANI MANAGEMENT SERVICES PVT. LTD.
Basundhara-3, Kathmandu, Tel: +977-1- 4956422, 4960522
E-mail: info.cmservices2009@gmail.com, Website: www.chandanipower.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी : SAMAHA AL HAZM FOODSTUFF GROCERY
शहर : Dammam

पुर्त सूचीकृत मिति	माग रस्था	आर्थिक तलव	अन्य दायित्व	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	कारणमा काम गर्ने दिन	लाभित्व	समाप्त	होस्रो	अन्य
२०८१/०९/२०	LT. No. 310316								
१ Loading & Unloading Workers	1 0	1000	३५.५३५						

कम्पनी : SAMAHA AL HAZM FOODSTUFF GROCERY

पुर्त सूचीकृत मिति	माग रस्था	आर्थिक तलव	अन्य दायित्व	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	कारणमा काम गर्ने दिन	लाभित्व	समाप्त	होस्रो	अन्य
२०८१/०९/२०	LT. No. 310316								
१ Loading & Unloading Workers	1 0	1000	३५.५३५						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी २४ गते (14th Sep. 2024) मा हुनेछ ।

Alfarooque Overseas Pvt. Ltd.
Basundhara-3, (Infront of police station), Kathmandu, Nepal
Phone No: 01-4961373 Mobile: 9843653970, 9851279430
E-mail: Farukh@alfo5@gmail.com, www.alfarooqueoverseas.com

पहिरोले घर पुर्णपछि म्याग्दीको मंगला गाउँपालिका-३ पखेरमा शुक्रबार बिहान पहिरो फरेर घर पुर्णपछि घरभित्रका सामान अन्यत्र सार्दै स्थानीयवासी। घर माथिबाट आएको पहिरोले स्थानीय लक्ष्मी खड्काका दुईवटा घर पुर्णएको छ।
तस्विर: ध्रुवसागर शर्मा/रासस

मुक्तिका १६ वर्ष

अभै पुनःस्थापनाको पर्खाइमा मुक्त हलिया

सुरेन्द्रबहादुर तामाकार

अन्तरिया (कैलाली)- हलिया मुक्ति घोषणा भएको शुरुवार १६ वर्ष पूरा भएको छ। नेपाल सरकारले २०६५ भदौ २१ गते हलिया मुक्तिको घोषणा गरेको १६ वर्ष भइसकदा पनि उचित पुनःस्थापना नहुँदा कष्टकर जीवन जिउन बाध्य भएको मुक्त हलियाहरूको गुनासो छ।

हलिया प्रथा विशेषगरी सुदूरपश्चिम र कर्णाली प्रदेशका तीन जिल्लामा रहेको थियो। यसरी १२ जिल्लामा रहेका हलियालाई मुक्तिको घोषणा गरेका त्यसमध्ये अधिकांशको पुनःस्थापना भइसकेको छ भने केहीको अभै पुनःस्थापना हुनसकेको छैन। राष्ट्रिय मुक्त हलिया समाज महासंघ नेपालका अध्यक्ष ईश्वर सुनारले नेपाल सरकारले प्रमाणीकरण गरेका १६ हजार ९५३ परिवारमध्ये हालसम्म १२ जिल्लाका १३ हजार ५४६ परिवारले मात्रै पुनःस्थापना प्याकेज पाएको बताए।

उनका अनुसार त्यसमध्ये पनि नौ प्रतिशत परिवारले पुनःस्थापना प्याकेजको अन्तिम किस्ता नपाएका र करिब २० प्रतिशत मुक्त हलिया अभै पुनःस्थापनाको पर्खाइमा रहेका छन्। 'परिचयपत्र पाएका सबैको पुनःस्थापना हुनसकेको छैन, अभै परिचयपत्र पाउन बाँकी पनि छन्,' उनले भने, 'पुनःस्थापना भएका मुक्त हलियालाई पनि गुजारा चलाउनै मुस्किल छ। रोजगारी छैन, शिक्षा, स्वास्थ्यका सवालहरूमा पनि समस्या नै छ।'

नेपाल सरकार र हलिया महासंघबीच भएको पाँचवटै सहमतिको भावना र मर्मअनुसार

पुनःस्थापना कार्यमा प्रगति हुन नसकदा अभै मुक्त हलिया कष्टकर जीवन विताउन बाध्य भएका अध्यक्ष सुनारको भनाइ छ। उनले भने, 'हलिया मुक्ति घोषणाको १६ वर्ष बितिसकदा पनि नेपाल सरकारले प्रतिबद्धता काम सम्पन्न भएका छैनन्। पुनःस्थापनाको समयावधि लम्बिँदै जाँदा पुनःस्थापनाको पर्खाइमा रहेका मुक्त हलिया थप समस्या परिरहेका छन्। उनीहरूको वसोबासको उचित व्यवस्थापन हुनसकेको छैन, जसले पुनः खानकै लागि हलिया बस्नुपर्ने अवस्था आएको छ।'

पुनःस्थापनासँगै शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, दिगो जीविकोपार्जन, सामाजिक सशक्तीकरण,समावेशीकरणसम्बन्धी मुद्दा कार्यान्वयन नहुँदा मुक्त हलियाहरूले सम्मानित जीवन विताउन नसकेको र कयौँ मुक्त हलिया परिवार पुनः हलिया बस्न बाध्य भएका यस क्षेत्रका जानकारहरू बताउँछन्। राष्ट्रिय दलित नेतृत्वका संस्थापक अध्यक्ष गणेश विश्वकर्माले वयौँसम्म पनि सबै मुक्त हलियाको न्यायिक पुनःस्थापना हुन नसक्नु चिन्ताको विषय भएको बताए। उनले भने, 'नेपाल सरकार र महासंघबीच भएको पाँचवटै सहमति, १० वटै सिफारिस र मुक्त हलिया, कर्मैया, कमलरी तथा हरवाचरवा समुदायको अवस्था अध्ययन गर्न वनेको पाँच सदस्यीय वस्तुस्थिति अध्ययन समितिको प्रतिवेदनले गरेको सिफारिसलाई तत्काल कार्यान्वयनमा लैजान आवश्यक छ। मुक्त हलियाको दिगो तथा न्यायोचित पुनःस्थापनाका लागि ती नै तहका सरकारले एकीकृत रूपमा काम गर्नुपर्छ।'

संघीय सरकारले गठन गरेको मुक्त हलिया, कर्मैया, कमलरी तथा हरवाचरवा समुदायको वस्तुस्थिति अध्ययन समितिका सदस्य एवं हलिया अधिकारकर्मी हरि श्रीपाइली सरकारले तदारुकता देखा बाँकी रहेका मुक्त हलियाको पुनःस्थापनामा समय नलाने बताउँछन्। 'हामीले अध्ययनपछि बनाएको प्रतिवेदनमा मुक्त हलिया, कर्मैया, कमलरी तथा हरवाचरवा समुदायको यथार्थ अवस्था उल्लेख गरेका छौं। त्यसलाई कार्यान्वयनमा लगे मुक्त हलियाको पुनःस्थापनामा सहयोग पुग्छ,' उनले भने, 'अध्ययन समितिको प्रतिवेदनको आधारमा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयले पुनःस्थापनासम्बन्धी कार्यविधि र कार्ययोजना तयार गरेको छ तर पारित हुनसकेको छैन। कार्यविधि पास गरेर अगाडि गए बाँकी रहेका मुक्त हलियाको पुनःस्थापनामा समय लादैन।'

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा सबैभन्दा बढी मुक्त हलियाहरू छन्। सरोकार भएका संघसंस्थाको दबावमा यहाँ प्रदेश सरकारले र केही स्थानीय तहले मुक्त हलिया पुनःस्थापनासम्बन्धी कार्यविधि पारित गरेका छन्। अब सोअनुसार पुनःस्थापनाका काम अगाडि बढाउनुपर्ने महासंघका अध्यक्ष सुनारको जोड छ। 'देशमा तीन तहका सरकार छन्। सबैले एकीकृत रूपमा काम गरेमा समस्या समाधानका लागि सहज हुन्छो। हाम्रो आग्रहमा प्रदेश सरकार र केही स्थानीय तहले पनि कार्यविधि बनाएका छन्, अब त्यसको कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्छ,' उनले भने। रासस

धार्मिक पर्यटकीयस्थल ऋखार ओभेलमा

कमल खत्री

म्याग्दी (बेनी)- अग्ला पहाडले घेरिएको, हरियाली बूकी। थरिथरिका लेकाली फुलले सजिएको लेकाली बूकी पाटनमा सुन्दर मन्दिर अवस्थित छ। सानो तलाउमा रहेको ढुंगा आकारको ढुंगामाथि अवस्थित ऋखार मन्दिर आकर्षक, अनौठो र मनमोहक देखिन्छ।

म्याग्दीको रघुगंगा गाउँपालिका-८ कुइनेमंगलेमा अवस्थित ऋखार ऐतिहासिक, धार्मिक र पर्यटकीय सम्भावनाले भरिपूर्ण छ। यस क्षेत्रको प्रसिद्ध धार्मिकस्थलका रूपमा परिचित ऋखार धोलागिरि हिमालको काखमा चार हजार १० मिटर उचाइमा अवस्थित छ। प्राकृतिक सुन्दरताको छटाले भरिएको ऋखारको लेकाली भू-भागमा यासांगुम्बा, केतुकी, बहमवेद, पाँचऔले, सिलाजित, सतुवा, निरमसी जटामसी, चिराइतोलगायत बहुमूल्य जडीवुटी पाइन्छ।

तलाउमाथि रहेको ढुंगा आकारको ढुंगामा निर्मित मन्दिर ऋखारको मुख्य आकर्षक रहेको छ। भक्तजन र स्थानीयको पहलमा ऋखार क्षेत्रमा अन्य मन्दिरसमेत निर्माण भएका छन्। म्याग्दी सदरमुकाम बेनीबाट गलेश्वर, गाउँपालिकाको केन्द्र मौवाफाँट, दर्नामा, दरमिजा, चिमखोला, घ्यासीखर्क, दुवाडी, पाल्खेर्क हुँदै दुई दिनको यात्रामा ऋखार पुग्न सकिन्छ।

मुस्कुराइरहेको अखिमा ठोकिने हिमाल र हरियालीले सजिएका अग्ला पहाडको सुन्दरताभित्र लुकेको ऋखार ऋषिले तपस्या गरेको प्रसिद्ध तपोभूमिका रूपमा रहेको ऋखार संरक्षण समितिका अध्यक्ष चित्र छत्त्यालले बताए। उनका अनुसार उच्च हिमाली क्षेत्रमा अवस्थित रहेकाले वैशाखदेखि असोजसम्म पूजाआजा हुन्छ।

ऋखार मन्दिरमा ऋषितपणी अर्थात् जनैपूर्णिमाको दिन विशेष पूजा हुने गरेको छत्त्यालले जानकारी दिए। केही वर्षअघिसम्म कुइनेमंगले आसपासका वासिन्दाको कम चहलपहल हुने ऋखारमा पछिल्लो समय प्रचार-प्रसारको कारण जिल्लावाहिरबाट

ठूलो संख्यामा पर्यटक र भक्तजन आउन थालेको उनको भनाइ छ।

यस मन्दिरमा पूजा र दर्शन गरेमा मनोकाक्षा पूरा हुने धार्मिक विश्वासका कारण भक्तजन बढ्दै गएका छत्त्यालले बताए। यहाँ म्याग्दीका साथै पर्वत, बागलुङ, कास्की, नवलपरासी, काठमाडौँलगायत क्षेत्रबाट भक्तजन पुग्ने गर्छन्। दुर्गम र भौगोलिक रूपमा कठिन क्षेत्र पार गरी ऋखारमा पुगेका भक्तजन र पर्यटकलाई यस क्षेत्रबाट देखिने मनोरम दृष्यले लोभ्याउने गर्दछ।

पहिलोपटक यहाँ पुगेका बेनीका दामोदर शर्माले धार्मिक महिमा र प्राकृतिक सुन्दरताले भरिएको ऋखारमा प्रचारप्रसार र पूर्वाधार निर्माण गर्न सकेमा उत्कृष्ट धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास हुने बताए। उनले यहाँबाट देखिने दृष्यले आफू लोभिएको बताए।

मन्दिर परिसरमा रहेको दमाह आकारको तामाको भाँडोमा कहिल्यै पानी नसक्ने नौलो विशेषता रहेको ऋखार संरक्षण समितिका अध्यक्ष छत्त्यालले जानकारी दिए। उनका अनुसार वयौँदेखि मन्दिर परिसरमा रहेको

उक्त भाँडोमा कतैबाट पनि पानी नराखे पनि भाँडोमा सधैं भरिभराउ हुने गर्दछ। पूजाआजा र दर्शनका लागि पुगेका भक्तजनले सोही भाँडोको पानीलाई पवित्रजलका रूपमा लैजाने गरे पनि भाँडो कहिल्यै नरित्तिने छत्त्यालले उल्लेख गरे। 'पौराणिक कथाअनुसार संसारको प्रलय भई जलमग्न हुँदा सत्यव्रत राजाले ढुंगामाथि चढेर सप्तऋषि, महत्त्वपूर्ण जडीवुटी र आफ्नो सुरक्षा गरेको र कालन्तरमा उनीहरू यही क्षेत्रमा आएर विश्राम गरेको जनविश्वास रहेको छ। यहाँ रहेको उक्त ढुंगालाई प्रलयकालको अवशेषका रूपमा लिने गरिन्छ भने सप्तऋषिको तपस्थली, हिउँले खारिएको ठाउँ र हजारौँ फूलहरूले सजिएको रमणीय ठाउँ भएकाले यस क्षेत्रको नाम ऋखार रहनगएको किंवदन्ती छ,' उनले भने।

ऋखार धार्मिक महत्त्वका साथै प्राकृतिक सुन्दरताको दृष्टिकोणले पनि पर्यटकीय गन्तव्यको सम्भावनायुक्त ठाउँ रहेको सप्तऋषि युवा क्लबका संरक्षक अंकित पुनले बताए। मनोरम हिमाल, जंगली फुलले रंगिएका खर्क, हरियाली डाँडा, छलछल बग्ने फरना, खोलानाला,

परम्परागत भेडावाखा र गाईभैसीको गोठले यस क्षेत्रको पदयात्रामा जाने जो कसैको मन लोभ्याउने उनको भनाइ छ। धार्मिक र पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न स्थानीयले ऋखार संरक्षण समिति गठन गरेर यसको विकास र प्रवर्द्धनको काम गर्दै आएका छन्। स्थानीयको अगुवाइ, भक्तजन र समुदायको सहयोग तथा सरोकार भएकाको पहलमा दुवाडी, पाल्खेर्क, बगरखोला, तिर्थयात्री भवन, ऋखार जाने वाटोमा पुल, पदमार्गलगायत संरचना निर्माणले गरिएको संरक्षक पुनले बताए।

स्थानीय सरकार कार्यान्वयनमा आएसँगै रघुगंगा गाउँपालिका र वडा नं ८ को कार्यालयले ऋखारलाई धार्मिक, पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्न प्रचारप्रसार र पूर्वाधार विकासलाई जोड दिएको छ। सरकारी निकाय र संरक्षण समिति, स्थानीय आमा समूह, युवा क्लबकोसमेत सक्रियता बढेको संरक्षक पुनले बताए। उनका अनुसार यहाँका सम्भावना र समस्या पहिचान गरी दीर्घकालीन र तत्कालीन पूर्वाधार निर्माणका लागि गुरुयोजना बनाउने कार्यलाई वडा कार्यालयले अधि सारको छ। रासस

भारतीय बजार रूपैडिहामा नेपाली उपभोक्ताको लर्को

रौंभा (बाँके)- बाँकेको सीमावर्ती भारतीय बजार रूपैडिहामा दैनिक उपभोग्य वस्तु खरिदका लागि नेपाली उपभोक्ताको लर्को लागेको छ।

तीजको पूर्वसन्ध्यामा पनि नेपालगञ्ज बजारमा व्यापारको धेरै चहलपहल देखिन्छ। बजारमा उपभोक्ताको चहलपहल कम देखिन्छो। सीमा पारि भारतीय बजार रूपैडिहामा किनमेल गर्ने नेपाली उपभोक्ताको चहलपहल बढेको छ। घरायसी उपभोगका सामानसँगै चाडपर्वका लागि आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र लत्ताकपडा खरिदका लागि दैनिक हजारौँको संख्यामा नेपाली उपभोक्ता सीमावर्ती भारतीय बजार रूपैडिहा पुग्ने गरेका छन्।

अधिकांश उपभोक्ता नेपाली हुने भएकाले रूपैडिहामा नेपाली रूपैयाँ र मूल्यमा कारोबार हुने गरेको छ। व्यापारीहरूले पसलमा काम गर्ने कामदारसमेत नेपालीलाई राखेर भाषाको सहजता गरेका छन्। नेपाली उपभोक्ताको भरमा रूपैडिहा बजार चलेको स्थानीय व्यापारी सुजित वैश्यले बताए।

रूपैडिहा बजारमा खाद्यान्नको किराना पसल गर्दै आएका वैश्यले नेपाली चाडपर्व तीज, दसैँ, तिहारमा नेपाली उपभोक्ताको भीडभाडले आफूहरूलाई भ्याइनुभ्याइ हुने गरेको उल्लेख गरे।

यतिबेला तीज पर्वका लागि खाद्यान्नसँगै कपडा पसलमा भीडभाड रहेको उनको भनाइ छ। चाडपर्व मात्र होइन अन्य समयमा पनि दैनिक उपभोग्य सामग्रीका लागि नेपाली उपभोक्ता भारतीय बजार रूपैडिहामै निभेर रहने गरेको नेपालगञ्ज उद्योग

वाणिज्य संघका पूर्वअध्यक्ष कृष्णप्रसाद श्रेष्ठले बताए। रूपैडिहा बजार नेपाली उपभोक्ताहरूको भरमा टिकेको छ। दैनिक करिब एक करोड रूपैयाँको कारोबार नेपाली उपभोक्ताबाटै हुने गरेको छ। दैनिक उपभोग्यका सामान, तरकारीलगायतका वस्तु किन्न सयौँ नेपाली

सीमा पारि जान्छन्। नेपालगञ्जमा चाडपर्वको बेलामा पनि कारोबारमा कमी आएको श्रेष्ठको भनाइ छ। नेपाली उपभोक्ता भारतीय बजारमा किनमेलका लागि जाने समस्या अहिलेको होइन। नेपाली उपभोक्ता नेपालगञ्जमै रोक्ने लक्ष्य नेपालगञ्ज उद्योग वाणिज्य

संघको प्रत्येक निर्वाचनका बेला चुनावी नारा बन्ने गर्दछ, तर निर्वाचन पछि सेलाउँदै जाने गरेको छ। संघका महासचिव भीमबहादुर रानाभाटले सस्तो पाइने लोभमा नेपाली उपभोक्ता भारतीय बजार रूपैडिहा जाने चलनले नेपालगञ्जका व्यवसायी धराशायी भएको बताए। सस्तो पाइने लोभमा खाद्यान्नदेखि लत्ता कपडाको किनमेलका लागि पनि नेपाली उपभोक्ताको सीमावर्ती भारतीय बजार रूपैडिहामा भीड लाग्ने गरेको छ।

'हामीले बेलाबेलामा उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम गरेर सम्झाउने काम गरेका छौं,' नेपालगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघका महासचिव रानाभाटले भने, 'भारतीय बजारमा सबै सामान सस्तो पाइन्छ भन्ने भ्रम नेपाली उपभोक्तामा हट्न सकेको छैन।'

पछिल्लो एक सातायता किनमेल गर्न भारतीय बजार रूपैडिहातर्फ जाने नेपाली उपभोक्ताको भीड बढेको छ। भारतीय बजार रूपैडिहामा नेपाली उपभोक्ताको लर्को लाग्दा नेपालगञ्जका व्यापारी भने चिन्तित छन्। बाँकेका ग्रामीण क्षेत्र तथा बर्दिया, दाङ, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट र सल्यानलगायतका उपभोक्तासमेत किनमेलका लागि भारत जाने गरेका छन्। रासस

अभिनेता गणेश भट्ट लामो समयपछि म्युजिक भिडियोमार्फत अभिनयमा फर्किएका छन्। 'तिमी शब्द' बोलको गीतबाट भट्ट अभिनयमा फर्कन लागेका हुन्। माया प्रेममा आधारित गीतमा राजेश बुढाथोकीको शब्द, कविता श्रेष्ठ र जीवन विश्वकर्माको संगीत रहेको छ। गीतको निर्देशन सन्तोष पोखरेलले गरेका हुन् भने भट्टलाई अभिनयमा संगीता शाहीले साथ दिएकी छन्। गीत यही भदौ २२ गते दिउसो ४ बजे समिश्रण युट्युव च्यानलबाट सार्वजनिक हुने भएको छ।

शनिवार, २२ भदौ २०८१ (Saturday, September 07, 2024)

'डिएसए स्टार' समूहगत विजेता घोषित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- परिवर्तन इभेन्ट हाउसले राजधानीमा आयोजना गरेको १४ औं संस्करणको 'डिएसए स्टार २०२४' को ग्राण्ड फिनाले उमेर समूहगत रूपमा विजेता घोषित भएका छन्। प्रतियोगितामा 'मिनी डान्सिङ स्टार' तर्फ अदिसु थापा विजेता हुँदा गिर्वाणी शाह 'फस्ट रनर अप', सुवासिनी भट्टराई 'सेकेण्ड रनर अप', आर्सी भण्डारी 'थर्ड रनर अप' र लिजियन शेर्पा 'फोर्थ रनर अप' भए।

त्यस्तै 'जुनियर डान्सिङ स्टार' तर्फ क्लारा श्रेष्ठले उपाधि जित्दा डेबिड तामाङ 'फस्ट रनर अप', रितिका गिरी 'सेकेण्ड रनर अप', एल्बिस तामाङ 'थर्ड रनर अप', भीषण विक्रम शाह 'फोर्थ रनर अप', प्रजा खनाल 'फिफथ रनर अप' र इशानी गौतम 'सिक्थ रनर अप' बने।

यसैगरी 'जुनियर सिङ्गिङ स्टार' तर्फ मिड्की शेर्पा विजेता हुँदा आयुष शाही ठकुरी

'फस्ट रनर अप' र अभिनय श्रेष्ठ 'सेकेण्ड रनर अप' भए। 'जुनियर एक्टिङ स्टार' तर्फ छेदेन लामाले उपाधि चुम्दा विशेष घिमिरेले 'फस्ट रनर अप' र आज्ञा शाहीले 'सेकेण्ड रनर अप'मा चित्त बुझाए।

'प्री-टीन डान्सिङ स्टार' तर्फ केशाड ल्हामु लामा विजयी हुँदा इशानी कुलुङ 'फस्ट रनर अप', आशिका खड्का 'सेकेण्ड रनर अप', प्रमिश सुनुवार 'थर्ड रनर अप', स्मृति खड्का 'फोर्थ रनर अप', युमिका तामाङ 'फिफथ रनर अप' र श्रेया श्रेष्ठ 'सिक्थ रनर अप' भए। यस्तै 'प्री-टीन सिङ्गिङ स्टार' तर्फ एन्जल श्रेष्ठले ताज जित्दा जेविशा श्रेष्ठ 'फस्ट रनर अप', आयुषा कुलुङ 'सेकेण्ड रनर अप' र कासुमी लामा 'थर्ड रनर अप' भए।

त्यस्तै 'प्री-टीन एक्टिङ स्टार' तर्फ इशान्त कनुजेले जित्दा आलिया पाठक 'फस्ट रनर अप', सौगात थापा 'सेकेण्ड रनर अप' र प्रजा थापा 'थर्ड रनर अप' भए। त्यस्तै 'मिनी सिङ्गिङ

स्टार' तर्फ अंशुमान खत्री विजेता भए। बुढानिलकण्ठ नगरपालिकका मेयर मिठाराम अधिकारीको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको साउथ वेस्टर्न कलेजका प्रोग्राम कोऑर्डिनेटर राजेन्द्र लामिछाने, संगीतकार दीपक शर्मा, हर्लिस नेपाल कन्ट्री हेड युनिलभर इन्टरनेसनल-न्यूट्रेसन प्रमुख आशिष अग्रवाल, म्युजिक भिडियो निर्देशक विक्रम चौहान र गायिकाद्रय सुमित्रा कोइराला तथा रिटु कंडेल निर्णायक थिए।

परिवर्तन इभेन्ट हाउसकी प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सोनिया जिआरले फाइनल अर्थ १ सय ८० बालबालिकालाई ४५ दिनसम्म विभिन्न विषयमा प्रशिक्षण दिइएको बताइन्। प्रतियोगिताका विजेताले सन् २०२५ मा जर्जियामा हुने अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिताको अवसर पाउने आयोजकले जनाएका छन्। साथै विजेतालाई म्युजिक भिडियो निर्माणको पुरस्कार पनि दिइनेछ।

'वसन्त'को फस्टलुक सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- फिल्म 'वसन्त' को फस्टलुक पोस्टर सार्वजनिक गरिएको छ। प्रकाश सप्तको निर्देशन रहने फिल्मको फस्टलुक पोस्टर हरितालिका तीजको अवसर पारेर सार्वजनिक गरिएको हो।

पोस्टरमा फिल्मका प्रमुख ५ कलाकारको चरित्र चित्रण छ। कलाकारलाई विचारार्थको पोसाकमा देखाइएको छ। पोस्टरमा स्वस्तमा खड्काको पात्रको नाम शान्ति शर्मा, प्रभात पाल ठकुरीको प्रेम

आर क्षेत्री, खड्गबहादुर पुन (खवपु)को सत्यबहादुर मगर, प्रकाश सप्तको वसन्त विक र शिवांसी श्रीको सपना विक नाम राखिएको छ। फिल्मको निर्माण कम्पनी गलबन्दी प्रोडक्सन हो।

कथा र सङ्गीत समेत सप्तकै रहने फिल्मको कार्यकारी निर्मातामा मोहन विश्वकर्मा, अनुरोध भट्टराई र नाना थकाली हुन्। केही अगाडि बागलुङकै कालिका मन्दिरमा शुभसाइत गरिएको फिल्मको छायाङ्कन शनिवारबाट सुरु हुने बताइन्छ। फिल्मको प्रदर्शन आगामी चैत २२ गते तय गरिएको छ।

'बलिदान'को छायांकन सुरु

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- फिल्म 'बलिदान'को छायाङ्कन 'प्रविधि पूजा'सँगै शुभारम्भ गरिएको छ। हरितालिका तीजको अवसर पारेर मोरङको सुन्दरहरैचास्थित पाथीभरा माताको मन्दिरमा शुक्रवार पूजा गर्दै

फिल्मको शुभसाइत गरिएको हो। शनिवार मोरङको इटहरीमा फिल्मको पहिलो सेट लिइने छ, जसमा अभिनेत्री ऋचा शर्मा र केही बालकालकारहरूको दृश्य रहनेछ। निर्देशक सन्तोष सेनका अनुसार, केही दिनपछि समीर भट्ट, अर्पण थापा, सौगात मल्ल, र दिव्य

देवलगायतका कलाकारको छायाङ्कन हुनेछ। फिल्मको कथा नेपालको माटोमाथि भइरहेको शोषण, निरङ्कुशता, र समाजका तथाकथित नाइकेहरूको अत्याचारमा आधारित छ।

'बलिदान'लाई दक्षिण भारतका चर्चित प्राविधिकहरू, द्रन्द्र निर्देशक स्टन्डर साम र छायाकार शरण ऋषि लगायत ५० जनाको प्राविधिक टोलीले निर्माण गर्नेछ। फिल्म छायांकनका लागि इटहरीस्थित विएससी स्टुडियोमा भव्य सेट तयार गरिएको छ भने विराटनगर क्षेत्रमा पनि सेट निर्माण भएको छ। करिब ६० प्रतिशत छायाङ्कन सेटमै हुने निर्देशक सेनले जानकारी दिए। फिल्ममा अभिनेता विराज भट्टका छोरा समीर भट्ट, सौगात मल्ल, अर्पण थापा, दिव्य देव र ऋचा शर्माको पनि मुख्य भूमिका रहनेछ। आसुसेन फिल्मस् प्रा.लि. र सन्तोष सेनको प्रस्तुति रहेको 'बलिदान'का निर्माता पवन ढाडफोर्ड विस्टर र सह-निर्माता प्रेम पुरी हुन्।

रंजशाला

पारा ओलम्पिकमा कास्य पदक विजेता पलेशालाई सम्मान

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले पाराओलम्पिकमा कास्य पदक विजेता पलेशा गोवर्धनलाई सम्मान गरेका छन्। खुलमटारमा एक कार्यक्रम आयोजना गरी उनले नेपालका लागि ओलम्पिकमा पहिलो पदक प्राप्त गर्न सफल पलेशालाई सम्मान गरेका हुन्। उनले पलेशासँगै प्रशिक्षक कविराज नेगी लामा, व्यवस्थापक रामचन्द्र श्रेष्ठ र पलेशाका बुबा प्रदीपलाई पनि सम्मान गरेका थिए।

सो क्रममा अध्यक्ष दाहालले पलेशाको जितले संसारभरि रहेका नेपालीले गौरव गर्ने अवसर प्राप्त भएको बताए। 'ओलम्पिकको इतिहासमा पहिलोपटक नेपालले पदक प्राप्त गर्नु सामान्य विषय होइन, यसले विश्वभरि रहेका नेपालीका लागि गौरव गर्ने अवसर प्राप्त भएको छ', उनले भने, 'खेल क्षेत्रले राष्ट्रिय एकता, आर्थिक समृद्धि र अन्तर्राष्ट्रिय कूटनीतिलाई प्रवर्द्धन गर्छ, त्यसैले पलेशाको यो जित अन्तर्राष्ट्रिय इतिहास कायम गर्ने महत्वपूर्ण जित हो।'

खेल क्षेत्रमा राज्यले बढी लगानी गर्नुपर्ने उल्लेख गर्दै अध्यक्ष दाहालले भने, 'अहिले समय फेरिएको छ, खेलले अन्तर्राष्ट्रिय युद्ध रोक्नेदेखि टूलाटूला समस्याको समाधान पनि दिएको छ। अहिले पलेशाले

पदक जितेपछि राष्ट्र एक ढिक्का भएको छ, सबले गर्व गरेका छन्, सब खुसी भएका छन्।'

पलेशाको जित राष्ट्रिय एकताको आधार र अन्तर्राष्ट्रिय कूटनीति प्रवर्द्धनमा ऐतिहासिक बन्न पुगेको उल्लेख गर्दै उनले आगामी ओलम्पिकमा पनि थप सफलताको शुभकामना दिए। अध्यक्ष दाहालले यस जितका लागि आधार तयार पार्ने प्रशिक्षक, व्यवस्थापक, तेक्वान्दो सङ्घ र पलेशाका बुबा प्रदीपले आफ्ना घरपरिवारलाई राष्ट्रका लागि योगदान

गरेकामा धन्यवाद र बधाई दिए। उक्त अवसरमा विजेता पलेशाले पदक प्राप्त गर्दाको अनुभूति सुनाउँदै आगामी ओलम्पिकमा स्वर्ण पदकका लागि तयारी गर्ने बताए। कार्यक्रममा प्रशिक्षक कविराज नेगी लामा, व्यवस्थापक रामचन्द्र श्रेष्ठ, नेपाल तेक्वान्दो सङ्घका अध्यक्ष प्रकाशशम्शेर राणा, महासचिव दीपराज गुरुङलगायत पदाधिकारी, यस जितका लागि आधार तयार पार्ने प्रशिक्षक, व्यवस्थापक, तेक्वान्दो सङ्घ र पलेशाका बुबा प्रदीपले आफ्ना अनुभव सुनाएका थिए।

श्रीलंका डेभलपमेन्ट स्क्वाडसँग नेपाल पराजित

काठमाडौं (प्रस)- नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टिमले श्रीलंका डेभलपमेन्ट स्क्वाडविरुद्धको खेलमा हार बेहोरेको छ। श्रीलंका डेभलपमेन्ट स्क्वाडले नेपाललाई ५ विकेटले पराजित गरेको हो।

नेपालले दिएको १६० रनको लक्ष्य पछ्याएको श्रीलंका डेभलपमेन्ट टिमले २६.५ ओभरमा ५ विकेट गुमाएर लक्ष्य पुरा गरेको थियो। यस अघि नेपालले पहिला ब्याटिङ गर्दै ४० ओभरमा १५९ रन बनाएर अल आउट भएको थियो। यस खेलमा नेपालका लागि सोमपाल कामीले कप्तानी गरेका छन्। नेपालले आइसीसी क्रिकेट विश्वकपको लिग-२ को तयारीका लागि श्रीलंकामा अभ्यास खेल गएपनि यसअघि मंगलवार र बुधवार खेल्ने भनिएका पहिलो र दोस्रो खेल वर्षाले रद्द भएका थिए।

श्रीलंकामा अभ्यास खेल खेल्ने नेपालले १९ सदस्यीय टिम गएको छ। जसमा कप्तान रोहित पौडेल, आसिफ सेख, अनिल शाह, देव खनाल, भीम साकी, आरिफ सेख, कुशल मल्ल, सोमपाल कामी, करण केसी, गुलशन भ्ना, रिजन ढकाल,

ललित राजवंशी, आकाश चन्द, सागर ढकाल, अभ्यास खेल पछि नेपालले क्यानडामा हुने सन्दीप जोरा, कुशल भुर्तेल, अर्जुन साउद, दिपेन्द्र सिंह ऐरी र सन्दीप लामिछाने रहेका छन्। यस खेल त्यसतर्फ जाने छ।

लामाचौर भलिबलमा एपिएफलाई उपाधि

पोखरा (प्रस)- पोखरामा आयोजित लामाचौर भलिबल कपमा महिलातर्फ विभागीय एपिएफ क्लब विजयी भएको छ। शुक्रवार फाइनलमा न्यू डायमण्ड भलिबल टिमलाई ३-१ सेटमा हराउँदै एपिएफले उपाधिसहित १ लाख ५० पुरस्कार प्राप्त गरेको छ। उपविजेता डायमण्डले १ लाख प्राप्त गरेको छ। पहिलो र दोस्रो सेट आफ्नो पारेको एपिएफले तेस्रो सेट भने गुमाएको थियो। पहिलो सेट २५-२३, दोस्रो सेट २५-२३ सेटमा जितेको हो। तेस्रो सेट डायमण्डले २५-१३ मा जिते

पनि चौथो सेटमा अथक प्रयासविच पनि बराबरी खेल सकेन। चौथो सेट एपिएफले २५-१० मा जितेको हो। डायमण्ड लामाचौर कपको सुरुवाती संस्करणतिर सर्वाधिक सफल टिम भएपनि पछिल्लोपटक विभागीयको वर्चस्व रहँदै आएको छ। डायमण्डले २०६९ देखि लगातार ४ वर्ष उपाधिमाथि कब्जा जमाएको थियो। गलकोट तेस्रो भएकोमा गण्डकी पुष्करमा रह्यो। महिलामा गत वर्ष नेपाल पुलिसले डायमण्डलाई हराएको थियो।

जहाज रेस्टुरेण्ट लमजुङ दरबार जाने बाटो छेउमा रहेको लमजुङ बैँसीसहर-३ दनाई गाउँ नजिकै एक स्थानीयले ग्राहकलाई आकर्षण गर्न जहाजको बडीभित्र रेस्टुरेण्ट सञ्चालन गर्दै र पृष्ठभूमिमा देखिएको बैँसीसहर बजार।
तिस्विर: जनक श्रेष्ठ/रासस

'नयाँ सरकार बनेसँगै लगानीको वातावरण बन्दै'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री दीपक खड्काले नयाँ सरकार गठन भएसँगै मुलुकमा लगानीको वातावरण सुजना भएको बताएका छन्। मिडिया स्पेस प्रालिले भूकृटीमण्डपमा आयोजना गरेको 'नेपाल पावरलाइट एण्ड इलेक्ट्रिक प्रदर्शनी'को उद्घाटन गर्दै उहाँले नयाँ सरकार गठनसँगै आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक रूपमा विश्वसनीय वातावरण सुजना भएको बताएका हुन्। 'दुई ठूला राजनीतिक दल मिलेर वर्तमान सरकार निर्माण भएको छ, नयाँ सरकारलाई

नागरिकले समेत विश्वासमा लिएका छन्, यो सरकारले मुलुकमा लगानीको वातावरण सुजना गर्छ, उनले भने। वर्तमान सरकारलाई आर्थिक हिसावले मुलुकलाई अगाडि बढाउने जिम्मेवारी रहेको उनको भनाइ थियो। ऊर्जामन्त्री खड्काले वर्तमान सरकार, स्थायी सरकार भएकाले दुक्क भएर लगानी गर्नसमेत आग्रह गरे। धेरै कम्पनीलाई एकै ठाउँमा राखेर मेला सञ्चालन भएकाले यस्ता मेलाको मुलुकको आर्थिक गतिविधि चलायमान बनाउने मन्त्री खड्काले बताए। उनले विद्युतीय उपकरणसम्बन्धी मेलाले मुलुकमा जलविद्युत् क्षेत्रको आन्तरिक खपत

बढाउन सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे। मुलुकले आगामी १० वर्षमा २८ हजार पाँच सय मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेकाले निजी क्षेत्रको साथ र सहयोग आवश्यक रहेको उनले उल्लेख गरे। प्रदर्शनीले विद्युत्को आन्तरिक खपत बढाउने र घरायसी कामका लागि समय बचत हुने उनको भनाइ थियो। मन्त्री खड्काले ऊर्जा क्षेत्रको विकासका बाधक रहेका नीति नियमको परिमार्जन र संशोधन सरकारले गरिरहेको बताए। तीन दिनसम्म चल्ने मेलामा स्वदेश र विदेशका १० भन्दा बढी स्टल रहेको मिडिया स्पेसका सञ्चालक श्रीजल भट्टराईले जानकारी दिए।

'पूर्वपरामर्श गरेर मात्र बहुवर्षीय ठेक्का प्रक्रिया अघि बढाउनु'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थ मन्त्रालयले पूर्व परामर्श गरेर मात्र बहुवर्षीय ठेक्का सहमतिको प्रकृया अघि बढाउन विपणन मन्त्रालयहरू र सम्बन्धित निकायहरूलाई पत्राचार गरेको छ। अर्थ मन्त्रालयका प्रवक्ता महेश भट्टराईले चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन र स्रोत व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन अर्थ मन्त्रालयले विभिन्न मन्त्रालयहरू र निकायहरूलाई पत्राचार गरेको जानकारी दिए। अर्थ मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्षमा बहुवर्षीय ठेक्का सहमति माग गर्नु अघि उच्च प्राथमिकताको तत्काल नतिजा देखिने तथा तुलनात्मक रूपमा बढी रकम विनियोजन भएका आयोजनाहरूको सूची तयार पारी प्राथमिकीकरण गर्न आग्रह गरेको छ। यसैगरी गत आर्थिक वर्षमा बहुवर्षीय खरिद प्रकृत्यामा गइ आगामी वर्षमा भुक्तानी दायित्व सिर्जना हुने आयोजना र दायित्वको रकमको विवरण समेत

अद्यावधिक गरी उपलब्ध गराउन आग्रह गरेको छ। पत्राचारमा आगामी आर्थिक वर्षका लागि मध्यमकालीन खर्च संरचना अन्तर्गत कति प्रतिशत रकम बहुवर्षीय दायित्वमा रहने हो त्यसको एकिन गरी निर्णय गर्नुपर्ने उल्लेख छ। अर्थ मन्त्रालयले गत आर्थिक वर्षमा आयोजना सम्पन्न भएको, बजेट विनियोजन भएको रकम फ्रिज भएको वा अर्थ मन्त्रालयमा रकमान्तर माग गरेकोमा निर्णय हुन नसकेको, चालु आर्थिक वर्षमा उक्त आयोजना

आग्रह गरेको छ। त्यसैगरी चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक कार्यक्रम बजेटमा समावेश भएका आयोजना तथा कार्यक्रम मध्ये पूर्व तयारी पूरा नभएका, तत्काल कार्यान्वयनमा लैजान सम्भव नभएका, लागतको तुलनामा अतिकम बजेट विनियोजन भएका कारण खर्च प्रभावकारी नहुने प्रकृतिका आयोजना तथा कार्यक्रम पहिचान गरी तिनीहरूको कार्यान्वयन तत्कालका लागि स्थगित गरिएको विवरण उपलब्ध गराउन पनि पत्राचार गरेको छ। अर्थ मन्त्रालयले आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन मार्ग दर्शनको वृद्धा नं. ५० बमोजिम भुक्तानी भएको रकम र सो अनुरूप भुक्तानी गर्न अग्रग हुने रकमको विवरणका साथै त्यसरी गत आर्थिक वर्षको दायित्व भुक्तानी गरेको कारण चालु आर्थिक वर्षमा सोही आयोजनालाई थप आवश्यक पर्ने बजेट र सो व्यवस्थापन गर्न रकमान्तर गर्न सकिने स्रोतको विवरण उपलब्ध गराउन पनि पत्राचार गरेको छ।

विश्व बैंकका पदाधिकारी र गृहमन्त्रीबीच भेटवार्ता

काठमाडौं (प्रस)- नेपालका लागि विश्व बैंकका राष्ट्रिय निर्देशक डेभिड सिस्लेनसहितका पदाधिकारीले शुक्रबार गृहमन्त्री रमेश लेखकसँग भेटवार्ता गरेका छन्। गृहमन्त्रीको कार्यक्रममा भएको भेटमा विश्व बैंकले नेपालका विभिन्न परियोजनामा गरेको लगानीबारे छलफल भएको थियो। गृहमन्त्री लेखकले विसं २०७२ को भूकम्पपछिको पुनर्निर्माणमा विश्व बैंकको ऋण तथा प्राथमिक सहयोगले पुनर्निर्माणमा सहयोग पुगेको बताएका थिए। विश्व बैंकले नेपाललाई ऋण दिँदा पूरा गर्नुपर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरू पूर्वकार्य गर्नु बाँकी रहेको विषयमा सिस्लेनले चासो राखेका थिए। 'ऋणको अन्तिम किस्ता लिनपूर्व गर्नुपर्ने पूर्वकार्य बाँकी छ। विपद् संवेदनशील सामाजिक

सुरक्षा तथा अनुदान वितरण मापदण्ड पास गरिसकेपछि, ऋणको अन्तिम किस्ता दिने गरिन्छ। विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाललाई चाहिने वित्तीय सहयोग गर्न तयार छौं, उनले भने। गृहमन्त्री लेखकले आफ्नो तर्फबाट गर्नुपर्ने काममा कुनै हिलाइ नहुने उल्लेख गर्दै विश्व बैंकले गर्दै आएको सहयोगका लागि धन्यवाद दिए।

दसैंका लागि चलनचल्तीकै सुकिलो नोट साट्न पाइने

काठमाडौं- नेपाल राष्ट्र बैंकले यसपटकको दसैंमा सर्वसाधारणका लागि हाल प्रयोग गरिरहेकै चलनचल्तीका योग्य नोट सटही दिने भएको छ। राष्ट्र बैंकले विगतका वर्षहरूमा नयाँ नोटको सटही दिने गरेको थियो। यसपटक भने प्रयोगमा आइसकेका सुकिलो वा सफा नोट साट्न पाइने नेपाल राष्ट्र बैंकका सहायक प्रवक्ता डा डिल्लीराम पोखरेलले जानकारी दिए। 'नोट सटहीका लागि विगत वर्षहरूमा हामीले जसरी दिइरहेका छौं, त्यसमा केही परिवर्तन भएको छैन। तर यस वर्ष नयाँ नोट नभई सफा र सुकिलो नोट सटही गर्ने निर्णय भएको छ', पोखरेलले भने, 'सुकिलो बैंक नोट कहाँ, कैले, कसरी, कति सटही पाइन्छ? जस्ता विषयमा राष्ट्र बैंकले चाँडै सूचना सार्वजनिक गर्नेछ।' सफा र सुकिलो नोटको मौज्जात रहुन्जेलसम्म नयाँ नोटको सटही नदिने निर्णय राष्ट्र बैंक व्यवस्थापनले गरेको हो। सटही दिएका नोटको अधिक माग हुने र सटही व्यवस्थापनसमेत ऋणफिटिलो हुने गरेको थियो। दसैंको मुखमा सटही गरिएका नोट उक्त चाडवाड सकिएपछि बैंक तथा वित्तीय संस्थामा फिर्ता आउने र तत्पश्चात ती नोटको माग ज्यादै न्यून हुने भएकाले दुकृटीमा लामो समय थन्क्याएर राख्नुपर्ने अवस्था रहने नेपाल राष्ट्र बैंक मुद्रा व्यवस्थापन विभागका निर्देशक वासुदेव भट्टराई बताउँछन्। 'विगतका दसैंमा सटही गरिएका नोटको दुईदेखि भण्डै तीन गुणासम्म सुकिलो

नोट राष्ट्र बैंक र बैंक तथा वित्तीय संस्था दुकृटीमा छन्। ती नोट दुकृटीमा राखिराख्दा गल्ने, सड्ने, विग्रने तथा कुहिने अवस्था सुजना हुनुभन्दा तिनै नोटको सटही व्यवस्था गर्नु उपयुक्त हो', उनले भने। नेपाली नोटको कागज 'कटन वेस्ट' हुने र लामो समय प्रयोगविहीन भई दुकृटीमा भण्डारण हुँदा ती नोटमा चिसो, ओस तथा अपर्याप्त हावा र प्रकाशका कारण दुसी आउने गर्दछ। यस्तो हुँदा नोटको आयुसमेत घट्दै जाने भई पुनःप्रयोग गर्न अयोग्य हुन सक्छ। साथै, बजारमा कारोबारका लागि नगद नोट जति धेरैको हातहातमा पुगेर बैंकमा फिर्ता आयो त्यति नै नोटको प्रभावकारी उपयोग भएको मानिन्छ। यसकारण नोटको छपाइ, भण्डारण, ओसारपसार र धुत्याउनेजस्ता बैंक नोट व्यवस्थापनका आधारभूत कार्यहरूलाई मितव्ययी एवं प्रभावकारी बनाउनसमेत सुकिलो नोटको उपयोग बढाउनु आवश्यक रहेको निर्देशक भट्टराईले बताए। चाडवाडका समयमा मुख्यतया: रु ५, १०, २०, ५० र १०० दरका नोटहरूको माग अत्यधिक हुने गरेको छ। साना दरका यस्ता नोटको होलिड लागतसमेत न्यून हुने हुँदा सर्वसाधारण तथा व्यावसायिक क्षेत्रले आवश्यकताभन्दा बढी नोट सटही गरी क्रमशः कारोबारको आवश्यकता पूरा गर्ने तथा घरमै राख्ने प्रचलन रहेको पाइन्छ। रु पाँच सय र एक हजार दरका नोटको हकमा भने बजारमा वृद्धि हुने चाडवाडलक्षित

चाडवाडका समयमा मुख्यतया: रु ५, १०, २०, ५० र १०० दरका नोटहरूको माग अत्यधिक हुने गरेको छ। साना दरका यस्ता नोटको होलिड लागतसमेत न्यून हुने हुँदा सर्वसाधारण तथा व्यावसायिक क्षेत्रले आवश्यकताभन्दा बढी नोट सटही गरी क्रमशः कारोबारको आवश्यकता पूरा गर्ने तथा घरमै राख्ने प्रचलन रहेको पाइन्छ। रु पाँच सय र एक हजार दरका नोटको हकमा भने बजारमा वृद्धि हुने चाडवाडलक्षित

चाडवाडका समयमा मुख्यतया:
रु ५, १०, २०, ५० र १००

दरका नोटहरूको माग अत्यधिक हुने गरेको छ। साना दरका यस्ता नोटको होलिड लागतसमेत न्यून हुने हुँदा सर्वसाधारण तथा व्यावसायिक क्षेत्रले आवश्यकताभन्दा बढी नोट सटही गरी क्रमशः कारोबारको आवश्यकता पूरा गर्ने तथा घरमै राख्ने प्रचलन रहेको पाइन्छ।

कारोबार अनुरूप माग हुने गरेको छ। देशभर नोटको आपूर्ति गर्ने र पुराना तथा मैला नोटहरूलाई खिचेर प्रतिस्थापन गर्दै जाने कार्य नेपाल राष्ट्र बैंकअन्तर्गतको मुद्रा व्यवस्थापन विभागबाट हुँदै आएको छ। मुलुकभर सफा नोट प्रचलनमा ल्याउने उद्देश्यले राष्ट्र बैंकले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को मौद्रिक

नीतिमार्फत 'सफा नोट नीति' ल्याएको थियो। आर्थिक कारोबारको सिलसिलामा बजारमा सफा नोटमात्र प्रयोग गर्ने र कारोबारको क्रममा पुराना मैला नोट खिचेर जलान गर्ने नीतिगत व्यवस्था नै सफा नोट नीति हो। बैंक नोट छपाइको काम अन्तर्राष्ट्रिय टेण्डर प्रक्रियाबाट विदेशमा हुने गरेको छ। नोट छपाइमा विदेशी मुद्राको ठूलो राशि खर्च हुने भएकाले त्यसमा कमी ल्याउन पनि नोट सफा राखिराख्नु आवश्यक छ। चलनचल्तीमा गुणस्तरीय, विश्वस्त र सफा नोटमात्र चलनचल्तीमा ल्याउने तथा मक्किका, च्याँतिका, गलेका पुराना तथा मैला नोटहरू प्रशोधन तथा जलानमार्फत चलनचल्तीबाट हटाउँदै लैजाने काम राष्ट्र बैंकले गर्दै आएको छ। बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका नोटलाई गुणस्तर हेरी वर्गीकरण गरेर राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र यसलाई कार्यान्वयन गरे/नगरेकोबारे राष्ट्र बैंकले अनुगमनसमेत गर्ने गरेको सहायक प्रवक्ता पोखरेलले बताए। उनका अनुसार बैंक तथा वित्तीय संस्थाले आफ्नो संस्थामा प्राप्त हुन आएका नोटलाई एटिएमलगायतका मेसिनहरूको माध्यमबाट चलनचल्तीमा पठाउन योग्य, काउन्टरबाट भुक्तानी गरी चलनचल्तीमा पठाउनयोग्य र चलनचल्तीमा पठाउन अयोग्य गरी नोटलाई तीन वर्गमा छुट्याउनुपर्ने व्यवस्था छ। बैंक नोटको अवस्थाअनुसार त्यसलाई छुट्याएको/नछुट्याएको विषयमा राष्ट्र बैंकले अनुगमन

गर्ने गरेको सहप्रवक्ता पोखरेल बताउँछन्। एटिएमलायत मेसिनको माध्यमबाट चलनचल्तीमा पठाउन योग्य नोटको प्याकेटमा हरियो रङको, काउन्टरबाट भुक्तानी गरी चलनचल्तीमा पठाउनयोग्य नोटको प्याकेटमा सेतो रङ र चलनचल्तीमा पठाउन अयोग्य नोटको प्याकेटमा रातो रङको स्लिप प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। भुक्ति, मक्किका, जलेको, गलेको, लुलो भएको, कीराले खाएको, पानीले भिजेको, छपाइ विग्रिएको, नोटमा रहेका अक्षर अङ्क, चित्र तथा सुरक्षण विशेषताहरू नबुकिने वा विग्रिने गरी रङ लागेको, लेखिएको, कोरिएको, मेँटिएको, च्याँतिएको वा पूर्वराजाको तस्विरअङ्कित नोटलाई पुनः निष्काशन अयोग्य नोटका रूपमा वर्गीकरण गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले नष्ट गर्ने गरेको छ। टीका लगाई दक्षिणा दिँदा, पूजाआजा गर्दा वा अन्य कुनै धार्मिक वा सांस्कृतिक कार्य गर्दा रङ लागेको वा मैलिका हातहरूले नोट छुँदा त्यस्ता नोट चलनचल्तीमा आउँदैनन्। नोट राष्ट्रको सम्पत्तिसमेत भएकाले यसमा रङरू लगाउने, लेख्ने वा केरमेट गर्ने, नोटको आकार विगार्नेजस्ता कार्य गरी नेपाली नोटको दुरुपयोग गर्ने/गराउनेउपर कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ मा परिच्छेद २२ मा मुद्रासम्बन्धी कसुरसम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ। दफा २६३ मा बैंक नोट वा सिक्का जलाउन, गाल्न, च्यात्न वा बैंक नोटमा लेख्न नहुने व्यवस्था रहेको छ। रासस

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabhahabonline.com
facebook
www.facebook.com/Prabhab Online
प्रभाव दैनिक